

ЗАМАН

Газета издается на балкарском языке с 1924 года

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ
ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУН ГАЗЕТИ

ВРЕМЯ

Интернет-версия: gazeta.zamankbr.ruГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА
КАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ**Кенгеш**

Казбек КОКОВ: *Келлик төлөүлени оюмларын кырауда маданияттың кыйыматлы ызғыла саналады, ол бек магъаналысы*

Къабарты-Малкъарны Башчысы **К.В. Коков** КъМР-ни Правительствосуну таматалары bla ишчи тибеши кыргаңданы. Аңа КъМР-ни премьер-министр **Мусукланы А.Т.**, КъМР-ни Башчысыны Администрациясыны оноучусу **М.М. Кодзоков**, КъМР-ни Правительствосуну Председателини орунбасары **М.Б. Хубиев**, КъМР-ни маданият министри **М.Л. Кумахов**, КъМР-ни финансла министри **Е.А. Лисун**, КъМР-ни Башчысыны кенгешчиси **Тюбейланы А.И.**, Нальчик шахар округнун жер-жерли администрациясыны таматасы **Т.Б. Ахохов** къатыш-хандыла.

Анда «Маданият» миллет пректин бардырылышы сизоплэнди, бейлонмно ырысыбы бла жаңылытуу, бюджет маданият учреждениялада айлыкыны көнторую эм чыгъармачылык ишчилени къырал жынанында көллендириу соруулага къарапганды. Энчи эс КъМР-ни кыралынуун 100-жыллыгын белгилеу хазырланыну чегинде жумушлагы, Къабарты-Малкъарда музейлени бла көрмочу кырау жана бла ишлени айнанытуу борчагла бейлонгендени.

Тибешину ача, Казбек Коков биопонлюккиде битеу дундига шөндүгү эпидемиология болум бла байламлы эм алгъа коронавирус

бла къажау ишле чыгъарылгандары жыюн, маданият жыйылууланы бир къаумуун заман болжалларын көчюркөргө, неда аланы бардырмазга тошгенин белгилегендии.

Аны бла бирге, дегенди регионну оноучусу, COVID-19 bla болум Къабарты-Малкъарда контролдады, 300 чакылы бир резерв үндерүүк жер сакланады. Жашау андан ары барады, магъаналы берчалыны аралында республиканы жамаатын айнанытуу бла байламлы соруулса сакланады. Маданият ызла жетип келген жумушланы - Къабарты-Малкъар Республиканы кыралынуун 100-жыллык юбилейини - аллында андан да

магъаналы боладыла.

«Келлик төлөүлени оюмларын кырауда маданияттың кыйыматлы ызғыла саналады, ол бек магъаналыды. Биз төрөлени сакълауну июндөн айтбыз, алай жаш адамлары жаланда кесибизни күлтүрабызгы тюшүндүргендөн сора да, алагъа дүния маданиятты да аңылатыргыа тийшилсис билбиз. Нек дегенде уллу айный баргъан дүниядан аңылаулары болурча, ала биотон бийликтеге чыгарыча, жаланда россея даражада уй-ай, дүния даражада жыйыльбула бардырьыра», - деп чөртгенди К.В. Коков.

Ахыры 2-чи беттеди.

БИЛДИРИУ

**Жамааттың тынгылаула –
дистанцион халда**

Жынги коронавирус жукъын ауруу (COVID-19) жыйын болумлада «Къабарты-Малкъар Республиканы 2021 жылы эм 2022 эм 2023 жылларын кезиуонун бюджетине проектини июндөн» эм «Къабарты-Малкъар Республиканы Борчулу халда медицина страхованин жер-жерли фондуун 2021 жылгынан 2022 эм 2023 жылларын план кезиуонун бюджетине проектини июндөн» темалага жамааттың тынгылаулары 2020 жылда 17 ноябрьде дистанцион халда бардырып умуттуудула.

Законопроектле бла байламлы эсгертиуле бла предложениея Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини Бюджет, налогла эм финанс рынок жаны bla комитетине жиберилиргө тийшилди: **360000, КъМР, Нальчик шахар, Ленин аты орам, 55** эм электрон почтага бу адрес бла - comfinans.parlam@kbr.ru. Телефон: **(8662) 42-64-60**.

КъМР-ни Парламентини пресс-службасы.

ЖАЗЫЛЫУ - 2021

**Хар юйге да оғыурлу
Къонақъча кирсин!**

Хурметли жамаат!

«Заман» газетте 2021 жылны биринчи жарымына жазылыу андан ары бардырылады. Энди да сиз ана тилибизде чыкъын газетни алырыз, октурсуз, ол хар биргизни да если кенгешчигиз, керти ха-парчыгызы, оғыурлу сөз нөгеригиз болуп туурур деп ийнанабыз. Бу магъаналы жумушшуу болжалгъа салмагызы!

Бизни индексибиз – П 5893

«Къабарты-Малкъар Республикада бийик хазырлылык низам эм жанги коронавирус жукъын аурууну (2019-nCoV) жайылыун таярча къошакъ амаллары кийириуну юсюндөн» Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны 2020 жылда 18 марта чыгъарылгъан 19-УГ номерли Указына тюрлениуле кийириуну юсюндөн Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны

УКАЗЫ

1. «Къабарты-Малкъар Республикада бийик хазырлылык низам эм жанги коронавирус жукъын аурууну (2019-nCoV) жайылыун таярча къошакъ амаллары кийириуну юсюндөн» Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны 2020 жылда 18 марта чыгъарылгъан 19-УГ номерли Указына байлай тюрлениуле кийирире:

- а) 2.3 пункттую ючюнчю абзасын «, адамла асламла аш-азык ашагын объектеге келмегендей выносдан, заказларын жетдириуден къалтъанланы» деген сөзле бла толтуургурьга;
- б) ючюнчю абзасдан сора 2.8 пункттую байлай магъанада абзасы бла толтуургурьга: «ишчилени урууну (службалы) эм солуу заманларыны тийшилсис халгъа келтириуну жалчытырьга:

штат ишчилени, граждан-праволу актлары толтуургъанланы, 65 жылдан атлагъан ишлөгөн инсанлары, самозиязи низамын толтуурну излеген тизмедине көргүзтүлгөн аурулары болганданы (приложение №2) 25 процентинден аз болмағанын дистанцион низамъя көчюркөргө, власть органлары, организациалары ишлерин жалчытын инсанлардан, энчи предпринимательледен, саулукъ сакълауда ишлөгөнлөдөн, андан сора да, Къабарты-Малкъар Республика-

када коронавирус жукъын аурууну жайылыуну профилактика эм контоль амалларын бардыры жаны бла оператив штабыно оноу бла белгиленин ген инсанлардан къалтъанланы; дистанцион халгъа көчюркөргө тийшили ишчилени, граждан-праволу актлары толтуургъанланы санларын тохташдыры, дагыда власть органлары, организациалары, энчи предпринимательлери ишлерин жалчытырьга:

гражданлары обращенияларына къараптъанда, эркинли клени сакълау эм борчалыны толтуурла бла байламлы власть органла, организациалары, энчи предпринимательлери бла ишлөгөндөн электрон документообортун эм техника байламлыкъ связзыны хайырланы амалларын кийирире;

ишилени, граждан-праволу актлары толтуургурчаланы жерлеринде ишлеңүн айылчыларын бодулармаза ишде алышыны низамны, ишге келинүү (ишид кетиүү) эркинлөр графигин къуарууну башка амалларын кийирире;

2. Бу Указ анга къол салыннган күнден кючюне киреди.

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы К.КОКОВ

Нальчик шахар, 2020 жыл 3 ноябрь, №144-УГ

«Жанги коронавирус жукъын аурууну жайылыун тохташтыу жаны бла амаллары толтуургъан кезиуде саулукъ сакълау системаны энчи ишчилерине көллендириүү халлы төлеуленүү тохташдырынууну юсюндөн» Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны 2020 жылда 2 апрельде чыгъарылгъан 33-УГ номерли Указына тюрлениуле кийириуну юсюндөн

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны

УКАЗЫ

1. «Жанги коронавирус жукъын аурууну жайылыун тохташтыу жаны бла амаллары толтуургъан кезиуде саулукъ сакълау системаны энчи ишчилерине көллендириүү халлы төлеуленүү тохташдырынууну юсюндөн» Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны 2020 жылда 2 апрельде чыгъарылгъан 33-УГ номерли Указына тюрлениуле кийириуну юсюндөн

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы К.КОКОВ

Нальчик шахар, 2020 жыл 3 ноябрь, №145-УГ

ЕГЭ

Сынауланы болжаллары тохташдырылгъандыла

Эпидемиология халкъалай болтугу, къаллы тюрленини этилире тоюшоп къаллыгы альыкъа белгисиз эссе да, Рособрнадзор 2021 жылда бериллип. Бир кырал экзаменлени, ОГЭ-лени эмдә ГВЭ-лени къачан бардырыгы болтугунын юсюндөн билдиригенді.

Алай бла ЕГЭ-ни мурдорлу кезиу 24 майдан 1 июльгъа дери бардырылышында деп белгиленеди.

Бюгонлюкде жараыштырылган распсансиягъа тийшилике синауланы болжалтъа дери уруму 22 мартдан 16 апрельгө дери озарыкъды. Къошакъ кезиу а сентябрини ючончюсөндөн онжентинисине дери болтукуду.

Бир кырал экзаменле бу жол географиядан, орус литературадан, химидан башланырыкъдыла. Быйын жангырылыкъ да болтукуду - информатика эмдә ИКТ-дан синаузынекиге балынорюндю. Ол бу предметден ЕГЭ-ни компьютерден формагы көчюргөнен бла байламлады (18-19 июнда).

Хар замандана болжалдан алға бардырылышын кезиуде школланы бирсиз жыллапа бошаганла берилдипе экзаменлени. Андан сора да, алданы мурдорлу урумну резерв кюнлеринде синаулагын келирге да барды еркинликтери. Эгерте кетейик, ЕГЭ-лени хар кезиуинде да къошакъ кюнпери болтукуду. Выпускникни

еки башха предметден саялагынан экзаменлери бирге тоюшоп къалсала, төреде болтучусу, ол аладан бирин резервде бералышында.

Келир жылны биринчи мартаңда жазаргы тийшилиде.

Борчул халда берилген предметледен (математикадан, орус тилден)

табаргъа болтукудула.

Алай бла борчул халда бериллик синауланы санаңында къошуулукъ тюйюлди. Аладан альныргы тийшили балланы ёлчемлери да тортендирилгенде, алтынчалай къалгъандыла.

Билесиз, озгъан жылда Бир кырал экзаменнин распсансияны пандемияны хатасындан юч кере тортендирилгенди. Болсада выпускникле синаулагы очный халда баргъандыла эмдә алданы саулукъларына хата тоюшмезча мадарла да этилгенди.

Альыкъа болум къалай болтугу белгисизди. Алай эссе да, экзаменлени сабиите кеслери келип бериллерин Рособрнадзорнан башчысы Анзор Музаев алғаракълада айтхан эди.

ЕГЭ-ни къуралыу, бардырылыу да жылдан жылгы тортендирилени излегенлек келеди. Ала шокчуларыбызгъа, ата аналайттары, битеу да устаса сообштествоңа не заманда да стресс болгъанын унтур оңтү, къалай эссе да, жашаубуз бермейди. Бу жол да, сеири болгъан ведомство бюгонлюкдеги болумлана хар къыйынчылыгын эсгэ алый, бек биринчиден, сабиите саулукъларына, жашауларына да тасха тоюшмезча мадарлана кийирип деп ышанабыз.

МОКЪАЛАНЫ Зухара.

Тогъузунчук классланы таусурукъла да ОГЭ-лени юч кезиуде берилдиле деп белгиленеди. Болжалтъа дери урум жыйырманчы апрельде башланын, онтэртюнчо майтъа дери бардырылышында. Мурдорлу кезиу а 21 майдан 1 июльгъа дери озарыкъды. Къошакъ халдагы синаулагъа уа сабиите сенатарынин көнчюнчюсөндөн таусусланы таусусланы синаулагъа хазырланыргы болушукъ халда ЕГЭ-ле аслам берилген хар предметден да онлайн-консультацияда да бардыргъанды. Алада лекцияланы педагог ёлчемлени федерал институттун келечилери окугъандыла. Сейирлери болгъанна бу консультацияланы социал сельзеде

кереклисича бир баллны алалмагъанла алана къошакъ кюнледе бериргэ болтукуду. Экинчи кере да алай болумгъа тоюшгеле уа (резерв урумда да) экзаменлени ЕГЭ-лени сентябрьде бардырылышын резерв кюнлеринде келирге онтабаркында.

Быйыл октябрьде Рособрнадзор школланы таусусланы синаулагъа хазырланыргы болушукъ халда ЕГЭ-ле аслам берилген хар предметден да онлайн-консультацияда да бардыргъанды. Алада лекцияланы педагог ёлчемлени федерал институттун келечилери окугъандыла. Сейирлери болгъанна бу консультацияланы социал сельзеде

ЖАМАУАТ ПАЛАТА

Сабийле ёсдюрген юйюрлөгө къайгъырыу bla

Къабарты-Малкъарны Жамауат палата-сында «Демография» миллэт проекте киргөн «Юйюрлөгө сабий тууганда ачха болушулгын этиу» регион проект къалай тамамланганын тингендиле.

Жыйынында, социал политика, саулукъ сакълау эмдә экология жаны бла комиссияны башчысыны орунбасары Къараланы Раисы Россейни Президенти Владимир Путин субъектледе палаталага Посланияды белгиленинг борчуланы толтурууга эс бурургъа буоргъанын эсгреттди.

- Регион проекте тийшилике биринчи сабий тууганда неда ёсдюргө альгъанды ачха юч жылы толгъунчугъа дери юйюрлөгө бир кеरе бериллип къалгъан пособие эм ай сайын ачха төлнедиле. Эким андан көн балалары болгъанлайттары аналыкъ капитал бериледи, сабий табалмагъан юйюрлөгө борчул халда медицина страховка этиуну чеклериnde медицина сабеблик (ЭКО-ну болушулгын излегенлеге) этилди, - деңди докладчы.

2019-2024 жыллапа проектни толтурууга 20 892,8 миллион сом бёлжингенди, аладан 20244,4 миллион федерал бюджеттен, 15296,1 миллиону да Россейни Пенсия фондуну бюджетте аралы транспортлериңден келгendi. 316,1 миллиону - Республика, 332,2 миллион да бюджеттен тышында къарал фондлардан төллениди. Ох ачыгъа юйюрлөгө биринчи сабий ючон ай сайын пособияла да этилди, аңа 902123,7 минг сом жоюлгъанды. Эсеплөгө көре, 2018 жылны 1 январындан баштал 2020 жылны 1 октябрине дери республикада 8623 сабий (юйюрдө биринчи бала) тууганда, байлыны тогъуз айында - 7938.

Андан тышында, 38-чи номерла республикалык законнага тийшилике 2020 жылны аллындан башшап юч неда андан

сабийерини окутууга хайырлангандыла. 111 юйюр капиталдан ай сайын төлеуле келирча этигендиле.

Къандын эпидемиология болумлана чыктыкъан экономика чыктыкъан кезиунде, адамлары файдалары азайгъанды, къоранчала уа көбейгендө сабийерини болгъан юйюрлөгө ачха болушулкын этиуну маганаса биютон ёгениди. Аны ючон Жамауат палата бу жаны бла проекттени толтурууну контролльда тутарыкъыдь, деп билдиредиле аны пресс-службасындан.

КУЛЬЧАЛАНЫ Зульфия.

Жетиштим

Хунерли назмучуланы белгилегендиле

«Кавказны жазычууларыны клубуну» Дағыстында бёлжюмю бла Россейли Жазычууланы соозу күралып. Аладан альныргы тийшили балланы ёлчемлери да тортендирилгенде, алтынчалай къалгъандыла.

Билесиз, озгъан жылда

Жарсыула, хорлагында сауғылаулау гекалмагъанды. Къалгъанланы хүрметлеу а къуанчы халда ёттеди.

Эсигизе салайыкъ, «Кавказны жазычууларыны клубу» регионал аралы жамаута организацийы Гуртулана Салих 2008 жылда күралып. Чархесдин Зураб Бемурзов хорлагында. Ол 30 минг сомгъатишил болгъанды. Экинчи эмчюнчю жерлөгө уа Москвадан Елена Фролова (20 минг сом) эм Санкт-Петербургдан Ефросиния Капустина (10 минг сом)

ТАППАСХАНДАНЫ Аминат.

Оператив штаб

Врачла bla онлайн тюбешиуле

КъМР-де коронавирус аурууну профилактикаси эм аны жайылууна кажау оператив штабдан белгилүүттөнгөнчө көнчюнчю жерлөгө уа Москвадан Елена Фролова (20 минг сом) эм Санкт-Петербургдан Ефросиния Капустина (10 минг сом)

кюрешигиз», - деп эсгертигендиле Оператив штабдан.

Бюгонлюкде республикада COVID-19 жукъынчыланы 9 госпиталдан багъадыла. Хал осалгъа кетеди деген көркүрү болса, къошакъ жерле күралыпты.

Жангыр коронавирус аурууну шарттарын, андан сакъланында амалларын ангылату артыкъада маганалы болгъанды себепли КъМР-ни Саулукъ сакълау министерстvosу врача бла онлайн тюбешиуле күрайдай. Оператив штабха чакырылып, специалистле инсанланы сорууларына жууалайтылды. Алай бла вирусуну тауарылганда, ачыкъанда ачыкъанланында.

Коронавирус КъМР-де жайылып башлашындан бери 7709 адам сау болгъандыла, он санда тионене аны 59 адам хорлагында.

Бюгонлюкде медицина болушулукъ 2739 пациентте бериледи. Алай жарсыулу тарихде да бардыла. Пандемияны аллындан бери вирус 158 инсаныбызны жашауун юзгендиги. Тионене аны аурулгындан эки адам аушшандыла: Нальчикден 65 эм 61 жыллыкъ эр кишиле.

Коронавирус КъМР-де жайылып башлашындан бери 249, 1 мингден аслам тест бардырылганда (бир күннеге - 1283 тинти). Госпитальлапа 1505 пациент бердилди, алар арасында 158 инсаныбызны жашауун юзгендиги. Тионене аны аурулгындан эки адам аушшандыла: Нальчикден 65 эм 61 жыллыкъ эр кишиле.

Россейде бир күннеге вирус жукъынчыланы саны 20,5 минг адам болгъанды. Алай бла къыралын битеу субъектлеринде COVID-19 вирус жағылгында 1,733 миллиондан асламдыла. Пандемияны аллындан бери миллион адам сау болгъандыла (1,296 миллион). Вирусун көтүрмелимай, 29,8 минг адам аушшанды, ол санда тионене - 378 саны. Битеу да биргэ къыралда 63,5 миллион тест бардырылганда.

Джонс Хопkins атлы университет белгилүүттөнгөнчө көнчюнчю жерлөгө тишилекке, битеу дунияда бу ауруу 48,8 миллион адамга жукъынчыланы. Вирусдан аушшандын саны миллиондан озгъанды - 1,23 миллион.

ТИКАЛАНЫ Фатима хазырлайттары

Эсле тууу

АТА ЖУРТУНА, ХАЛКЫНА СЮЙМЕКЛИК АНГА ЖАРЫКЪ ИЛХАМНЫ САУГАЛАГЪАНДЫ

КъМАССР-НИ ИСКУССВОЛАРЫНЫ СЫЛЫ СҮҮЛЛУКЧУСУСУ, КъМР-НИ ХАЛКЪ ЖАЗЫУЧУСУСУ, НАЛЬЧИКНИ СЫЛЫ ИНСАНЫ ГУРТУЛАНЫ ИСМАЙЛЫНЫ ЖАШЫ БЕРТ ТУУГЪАНЛЫ БУ КҮНЛЕДЕ 110 ЖЫЛ ТОЛАДЫ

ЁКСЮЗПЛЮК БЛА УМУТЛА

Ол Акъ-Суда туугъанды. Гитчеликден мал кыстай, бузу коте, башка таулу жаш-жыкъыла этен жумушлагъа жарал келгенди. Эфендини къолунда арап элифнен таңыгъанды. Ол төрөли дуниняны революция түрленидиргенди.

Берт тогъуз жылында атадан, анадан да ёксюз къалбъанды. Аны кырал ёксюз турған жойге алгъанды. Ол ионууну этгене анда сабий орус устазланы къолларында тынтылы билим аллыгын билгендиле. Алай да болгъанды. Берт андан арысында Ленинчи окуу шахарчыкъда окугъанды. Ол 1924

жылда ачылганын эссе алсакт, баям, аны биринчи окуу чуларындан болгъанды. Ызы bla педагогика техникумну бошагъанды. Ол жыл ариу да, магъаналы да жашау сакъылагъанына ишкесиз эди.

ЖАРЫКЪЛАНДЫРЫУНУ МАГЪАНАЛЫЛЫГЫ

Урунуу жолун Берт 1931 жылда туугъан эпидемиянан устас болуп башлагъанды. Жаш устас Акъ-Суда либек ачып, эпилеперин окургъа, жазаргъа юйретгенди. Ол жыл малкъар тилде назымла таңылганланы излел, табып, кеси алфавитбиз bla «Жанги жашау жолунда» деген биринчи таулу китапты жаращыргындан ол.

Кёл бармай, хунерли, ишин къурай билген жаш устазыны Ленинчи окуу шахарчыкъда Собраптшколда ишшерге чакырылганда. Ол анда малкъар тилден bla географиядан дерс бергенди.

1934 жылда Гурту улуну «Къызыл ауазла» деген энчи назым китапты чыкъынды. Аны ючон поэте республикалы саутча бергенди. Ол жыл Берт Москвада совет жазыччуларын I-чи съездлерини ишине къатышханды. Анда Максим Горькийнин къолундан Жазыччулары союзуун член болгъанына шагъатлыкъ къагыт да алгъанды. Артха къайтханда уа, аны Къабарты-Малкъарны жазыччулуу союзууну председателин орунбасарына айыргъандыла. Бир кесекден аны таматасы да эттегенди.

1934 жылда латин харфла bla «Жанги коч» деген суратлау-литература альманах ачылганда. Гуртулана Берт, Чохуланы Салих, Убашланы Ахмадия аны хакъызыз редколлегиясы болгъандыла. 1936-1938 жыллапда - китап басмасын баш редактору, азыы bla Жазыччулары союзууну председатели болуп ишлекendi. Ол кезиуде малкъар тилни жаны алфавитине проектин, окуу программалы, хрестоматияла жаращыргъанды, газетти ишине къатышханды.

Аны ССРР-НИ Имтула Академиясыны Ленинградда тил институтуна аспирантурасына жибергендиле, алай Финляндия бла уруш башланып, ол аны бошалмагъанды.

ПОЭЗИЯ ТИЗГИНДЕ

Бертины «Ликпунктлуга жүрүп» деген биринчи назымуу 1928 жыл бла белгиленеди. Ол назым къурууна жокорукъларына толу келишген чыгъармады. Сёз ючон:

Бай тауланы туман басып,
Кёл заманы жатканда.
Кюн, туманнын урут, чачып,
Бизге жибек атканда.

«Жангы жашауну жолунда» деген поэмасында поэт, орус классика поззиини жокорукъларын хайырлана, тау элге жаны власть көлтирген ашышыкъынан маҳтайды, колхозга кирире чакырыды. Ол темагъа кёл жазыччанды ол: «Совет байракъ», «Партия», «Махай эфенди», «Колхозда», «Ичиниге», «Бирлеширбиз», «Пушкинге», «Республикам, санга маҳтау!»...

Аны ол заманда кенг жайылгын самар-

хладныйде душманны жолун тыярча ишле бла көрөшгендиле.

Ызы bla Берти, Холам-Бызынги районогъа тамата эттегендиле. Андан кеттегенди ол фронта. Запорожьеъде полиграфистик курслада Гызылданы Максим эмда Мысыланы Адырай бла биргэ окугъанды. Андан а аны Краснодарда аскер миномёт-пулемёт училище иттегендиле. Анда ол Мысыланы Алийи, Хасан Кардановуу, Уяналаны Ануарты, Жанатайланы Хызырында окугъанды.

1942 жылда жайда ачыкъ сермешлеге къатышханды, жаралы болуп, госпитальга тошгендиле. Андан аны юйоне солгуруя жибергендиле. Андан а ол халкы бла биргэ соронгын кеттегендиле.

Ол кезиуде Берт уруш темагъа кёл жазыччанды: «Согышдан сора», «Карты назым», «Зүлүмчүла», «Эки да Катюшагъа», «Саутала», «Бизни аскер ингря ала», «Волгоградны къатында», «Тилек», «Мен да мудах болгъан эдим»...

КИШИ ЖЕРИНИ АЧЫ ГЫРЖЫНЫ

Сюргүнде ала Кыргызстанын Ош обласында Къара-Суу элине тошгендиле. Берт жыл бла жарымыны ичинде колхоз бригадир, школда военрук, орус тилден устас болуп, облпребоскоода да ишлекendi.

Кулийланы Кыйын был Отарланы Керим аны Фрунзеге көчкорю оңтапхандыла. Анда Берт Жарыкъландырыу министерству аскер бёлөмюно инспектору, устазланы

къау назымлары да болгъандыла. Сёз ючон, «Гудукъян»:

Биреу, машок кёлтүрүп,
Колхоз бахчадан чыгып,
Къоян кибик сөкүрүп
Бара эди, ашыгып.
- Кимес, ийилг чыкъгъан?
Тохта, неле эттесе?
А, сенмисе, Гудукъан,
Урлагъан нек эттесе?...

Ахырында уа быллай наисичкат этиледи:

Бет жарыкъы болмайды
Ишлемеген, урлагъан.
Үрләди да, Сибирье
Жиберилди Гудукъан.

Бюгюн ол заманы чыгармаларында чола жеरле табаргыя болупкүй, алай ала-да жиорек ачыкъынка азды.

Къазауат жылла

Уруш башланынганда, Гурту улу элде устас, парторганизацияны секретари, Холам-Бызынгы райкомуна до штатдан тышында пропагандисти болгъанды. «Уу жилянны зэрэг!» деген белгили назымусун да он көнлөде жағызъанды.

Ол кюнпелде Берти Холам-Бызынгы райкомъга чакырылып, артха ыктырыла көлгөн совет аскерилени бергитип, душманны аллын тяр ючон бабугентчилендөн баталын къуярлапынан, аны ротаны полигротуна айыргъанарын да билдиригендиле. Алай Про-

билимлерин ёсдюргөн институтуда илму къуллукъчу болуп да ишлекendi. Алай а анда да хаух фаттарда уллу юйорно тутхан къыйын болуп, ол юйорюн Фрунзе обласында Кант районда Киршёлкя көчкоргендиле.

Берт анда школу директору болуп ишлекendi. Ол ары «Ана тил» китапны көлтиргени таулу сабийлеке тап тошгендиле. 1956 жылда Кыргызстанда «Жашау-бузуу байрагы» деген чыкъынан китапда аны къыйынны кёпдю. Ары малкъар эм къара-чай поэтил назымлары эм поэмалары киргендиле. Ол китап көнчүючюлук азыбын сынағын миллетибизге төлзүл хорламы болупкүй, дагыыда аны кибик башка жылраны сёзлериин жағынды.

Ол ногаларын А. Покровский жызып, Москвада жыр жыйымдыгын чыгъаргында.

1936 жылда уа «Малкъар жыларын» жыйымдыгын жаращыргында. Ары Берти, Будайланы Азреттин «Алтын тау», Теммолосын Хамиттин «Темир наркэм», Татталаны Ахматтын «Мусукаланы Ахматта» деген эм Хаджимурат бла Ленинин кюсонден халкъ жырлап киргендиле.

Къайтхандан сора

Ата жүртүнчеси къайтхандан сора, 1974 жылда солгуу кеткин, Гуртулана Берт Жазыччулары союзунда жуулапылдык секретарь, артда уа «Шүйлүк» альманахны баш редактору болуп ишлекendi.

Ол жылда аны чыгъармачылыкъ хүчери биүтөндө бек ёсгенди. «Жарыкъ тант», «Шүйлүк арасында», «Чомартлыкъ», «Таула чакырылдыла», «Акъ кёйгорчон», «Сайламала», орус тилде «Светлые дали», «Красные маки», «Навстречу ливню», «Моя песня» деген поэзия китаплары чыкъынды.

Аны миллет аузунда турған чыгъармачылыкъ көпдөлө. Сёз ючон, «Чалтырьыла». Урунуну арилуптагы, таулу жашаланы тирне-кликирлөн, аны ротаны полигротуна айыргъанарын да билдиригендиле. Алай

Шырхы тутуп барыуда
Кёл къарт, кёл жаш да барды.
Алда баргъан чалмыйкъ
Эл таныгъан Омарды.

... Бешкъарышы хирпинлөп,
Омар чалтыр чалады.
«Алымы ким ётөр?» – деп,
Эркин атап барады...

Таматын тил байыгын, жашау сынаун да шарт көргүзтөн чыгъармаларында бири аны «Мардаклериди». Ала кыска айтып, таулу адептө-намысха, хунер-кылкыгъа күрттөн дөрс китапдыла.

Къара сёз бла

1933 жылда Гуртулана Берт «Бекир» повестин жазыччанды. Анда автор эринчек Бекирни сыйфатын къурагъанды. Башка къара сеззю улуп ишлериин а кечирк жазыччанды. «Адилгирей» класс кюоршеде жооголтун жигитни кюсонденди. «Акъжелин», «Шиляк табеде», «Асияттын некхай», «Эгер бичакъ», «Басыт» деген ханпра эл жашауну, тиширууну баш эркинлигини, жаш адамларында къадарларын кюслеридинде.

«Жашауну къыланчлары» деген повесть 30-чу жыллапда болгъан ишлөгөн жораладанды. Эки бёлөмден къуярлапын «Жанги талисман» роман таулулани алгъыннан къызын жашауларыны эм жанги жашауну келгенини кюсонденди.

Жыр бла биргэ

Берти сёзлериине кёл жыр этилгендиле. «Жол жыры» – таукелликин юлгюсөн (Анга, алға, алғы, Хорлау алырьы!,...) сойгэн жырчыбыз Отарланы Омар айттычу эди.

Поэт «Көзюн къарайды узакъыга», «Насып жыр», «Экибиз эки жагъыда», «Ана тилим», «Колхоз вальс», «Къарақаш», «Шоффер жашы жыры», «Кёл жарыгъында тутхан къыйын - туугъан жер», «Кырулупчуланы жыры», «Кирюн жыры», «Сторончону жыры», «Колхоз жыр», «Аскерчилини жыры», «Къызыл Октай», дагыыда аны кибик башка жылраны сёзлериин жағынды.

Ол ногаларын А. Покровский жызып, Москвада жыр жыйымдыгын чыгъаргында. 1936 жылда уа «Малкъар жыларын» жыйымдыгын жаращыргында. Ары Берти, Будайланы Азреттин «Алтын тау», Теммолосын Хамиттин «Темир наркэм», Татталаны Ахматтын «Мусукаланы Ахматта» деген эм Хаджимурат бла Ленинин кюсонден халкъ жырлап киргендиле.

Дараја

Гуртулана Берти чыгъармачылыгъы нитет, тил жаны бла да байды. Анда нарт сеззю, нарт айттуу, фразеология айла-нуула, алъышла, эпитет, метафора кёп түбейдиле. Ол тамсилле, тауруха да жағынды. Алай а баш темасы Ата жүртүнчеси, халкъына соймеклик жарыкъында да, аны жиорегинге ол бийк сезим таркаймадынды.

Урушда жигитликтери, урунуда жетишимилюн къыларында аны Ата жүртүнчеси, халкъына жараңгын да, аны ажыралында, аны жиорегинге ол бийк сезим таркаймадынды.

Гуртулана Исмайлыны жашы Берт, халкъына жараңгын да, аны жашында ол къызын атасы, миллетине, къыралына да тоз къулукъ эттеги. Жаткан жери жумушашкъ болсун!

МУСУКАЛАНЫ Сакинат.

ТИЛ БАЙЛЫГЫЫЫЗ

КЪАМЫЖАКЪЛА, КЪУМУРСХАЛА, ЧИБИНЛЕ, ГЕБЕНЕКЛЕ

Агъач бит – тля

Агъач къамыжакъ – жук-дробосек

Айрыкъуйруукъ – уховёртка

Айрыкъулақъ – стафилинид па-

хучий

Алтын къамыжакъ (жылтырауукъ къамыжакъ) – жук-бронзовка

Амбар къамыжакъ – хлебный

щелкун

Ауузтос – цикада

Багъырбаш чибин – овод

Бажанакъ – жук-усач

Бал чибин – пчела

Бийли чибин – матка пчелиного

улья

Будай бит – долгоносик

Бузоубаш – медведка

Бызыбылдыкъ – жужелица

Бюрче (суу къамыжакъ) – блоха

Гёбелек – мотылек

Гебенек (дибилдирик) – бабочка

Гумулжукъ – муравей

Дибилдирик – бабочка

Дидин (сары чибин) – шмель, оса

Дуудуу – майский жук

Жаннган къамыжакъ (жылтырау-

укъ күрт) – светляк

Жер чибин – земляная пчела

Жылтырауукъ къамыжакъ – жук-

бронзовка

Жылтырауукъ күрт – светляк

Жююжо – личинка (муравья, червя)

Жююкъарын – муравинный лев

Ийисли къамыжакъ – клоп древес-

ний; навозный жук

Ит чибин – оса

Картоф къамыжакъ – жук коло-

радский

Каска (сенгиричке) – кузнецик

Кёкибин – синяя (мясная) муха

Кече гебенек – совка

Къамыжакъ (татлыхан) – божья

коровка

Къандагъай къамыжакъ – клоп

Къара къамыжакъ – карабус-ле-ондер

Къара чибин – муха комнатная

Къасхалты (мачакъарс) – стрекоза

Къатели чибин (саскы, локъра

чибин (къарап.), багъырбаш чибин,

сокъур чибин) – овод

Къаууз – воськ пчелиный

Къумурсха (гумулжукъ) – муравей

Къызылбет – красноклоп

Кюе – моль шерстяная

Кюе күрт – личинка моли

Локъра чибин (къарап.) – овод

Мажа (мача, бузоубаш) – медведка

Мача – медведка

Мачакъарс – стрекоза

Мурчак – термит

Мыйыкълы къамыжакъ – усач

дубовый

Мюйюзлю къамыжакъ – жук-олень

Оймат гебенек – репейница

Рыжий муравей – сары эбизе

Сары чибин (ит чибин, дидин) –

оса, шмел

Саскы – сплещень бычий, овод

Сенгиричке – кузнецик

Сокъур чибин – овод

Суу бюрче – блоха водяная

Суу къамыжакъ – блоха

Суу сенгиричке – водомерка

Сют гебенек – белянка

Татлыхан – божья коровка

Татый – молочко пчелиное

Тауукъ бит – клоп куриный

Тенгиз бюрче – морская блоха

Терек эбизе – муравей-скотовод

Тырыськъ – жук-клешевик

Тюклю къамыжакъ – жук-до-

логоносик

Үндүрүкъ бит – клоп постельный

Үргүй – комар

Ууакъ чибин – мошка

Уштай (учтеке) – божья коровка

Чибин – муха

Акция

«Огъурлулукун кофеси» – огъурлулукун жумушу

Ноябрьни чегинде Нальчикде жа-
шагъанланы кеслерине тирилик
саугъаларгъа, сабийлеге уа керти
болушукъ этгре онглары боллукъ-
ду. 1 ноябрьден 30 ноябрьге дери
шахарны кондитерскийнде энчи
«Огъурлулукун кофесин» алырға
онг чыкъынды. Андан тюшген ырыс-
хы хосписден сабийлеге себеплике
жиберилди.

«Огъурлулукун кофеси» акция
жыл бла жарым мындан алға «Санкт-Петербургда» жаратылғанды,
башталымсы «Сабий хоспис»
жандаурулукъ фондуда. Аны къаты-
шыуу бла Петербургда Россейде
биричини сабий хоспис ачылғанды,
бююнлюкде да аны себеплиги бла
битеу къыралда палиатив медици-
на болушукъ системалы айныу
барьырлынан турады. Фондун
келечилери сабийлеге болушукъ
эттер мурат къыралын регионаларын-
дан аспалмалы бирлешдирсе сюй-
гендиле – 2020 жылны кюзюнде алај
да болду.

Ноябрьде «Огъурлулукун кофеси-
не» Москадан, Санкт-Петербургдан,
Ленинград областыдан, Къазандан,
Екатеринбургдан, Тёбен Новгород-
дан, Иркут областыдан, Краснодар
крайдан, Ярославльден эм көп баш-
ха регионалдан 350 заведениядан
артыгы къошуулғандыла, ол тарих
энтта да кейбейде барады. Къошуулъан
кофейланын толу картасы <http://coffee-dobro.ru> страницада көргөз-
тиледи. Нальчикде акциягы Oregano
кондитерский къошуулғанды.

«Огъурлулукун кофеси» адамлана
эсперин ауур ауруулары болгъан са-
бильени жарсыуарына бурады. Анга
кёре хар сойген фонд кыйтыйрган
балалага кофеси бла пиалачыны
сатып алыш болушалыкъыдь.

«Асламлагъа тишили халда ишлер
ючюн кофеси неда чай бла пиала-
чыкъ бер изленген затды. Биз да
хайырлы жумушу хычыуун жумуш
бла байларгъа излегенбиз. Сийген
къылыхыны юсю бла – кофе ичиу-
ню – биз инсанланы Сабий хосписи
жарсыуары бла шагъырейленди-
рбиз, саусуларыбыз бла байламлы
терс къуарлып тохташкан оюмлары
чачабыз», - деп хапарлайды «Сабий
хоспис» фондун толтууручу директору
Павел Ткаченко. Бирде дуняяны
игирек эттер ючюн жаланда кофеси
бла пиалачыкъ изленеди.

Тинтиу

Тюкенледе санитар мардалагъа сакъ болуу

Кёп болмай Бахсан районуну адми-
нистрациясыны эм Роспотребнадзоруну
бёлөмюнү келечилери пандемияны
кезиүүндө санитар мардала къалай
сакъланнганларын тинтира сатыу-
алыу точкалада рейд бардыргандыла.
Бу жол оп Баксаненок бла Кышек
элледе тюкенледе ётгенди. Комиссия
алада антисептикке, медицина къапла
тийшилиса хайырлынгъанларына
эм алычула бир биргө жууукъ союл-
мезча мадар этилгенине (ылда тартыл-
гъанларына) эс бургандыла.

МАГОМЕТЛАНЫ Сүлейман.

БАХЧАЧАЛЫКЪ

Аялуу кёзден къарагъан иелени эслерине

Күзде бахчада тирлик жыйып бо-
шагъандан сора төреклени къышын
сагыншын этгре керекди. Бу
ишни аланы чапыракълары тюшгендөн
сора тамамларгъа тийшилиди, дейди-
ле Россельхознадзоруну Республика
управлениясыны специалисттери.

Биринчиден, төреклени тюплерин
тюшгендөн чапыракъладан бла жемишле-
ден, бутакъладан, заралы хансладан
тазалайдыла. Алада къурт-къумурсха
къышыны кечинире ёч болуучулары

УЛБАШЛАНЫ Мурат
хазырлакъанды.

Жараула

Къыйын болумлагъа хазырлакъъда

Биринчи номерли от тюшгөн къа-
жая-къутхары бёлөмюн ишчилерин
дежурный къарагуул салгъан борчлары
толтуруугъа хазырлылыкъда тутарча
жараула бардырылгандыла. Алагъа
башчылыкъы службанды таматасыны
орунбасары Амурбек Органоков эт-
гендиди.

Къутхарычулар от ёчтолжен-техника
снаряженчыны бир бирлери байлам-
лыкъда терк жайгъандыла, хар бирى

КУЛЬЧАЛАНЫ Зульфия.

Къыш Къайын-Къайырында нёгерлеринден айырылған къанталтығы шайса... Хар зат ахшы болуп, нёгеринг бла бирча тенгизле башларында, таула башларында къыш келген жерледен жаз келген жерлөгө минг къычырм учуп, къонарса... Алай хар заманда къышдан къычын да алтапшаса... Къышынг да жаз болуп, жашарса... Акъ къышда да, жашил жаз башында да бирча алай ариу, алай аламат насылып болурса... Сені ѡмюрден бери билюн кёреме атынгы, ауазынты, назымуларынгы билюн эштиме.

Аллай бир кюн болғанды дүниада: ол кюн ненча жерден, ненча тюрлю болуп чыкырғанда, тенгиз аулакълада ненча кеме аны ичине кирип кетгенді. Аллай кюнде акъасъал атам да, Казим да, Ленин да ышарғанда. Мен - тауда, ташда жюргөн киши, ары дері көрмеген, жанғы жашил талачыкъда жур кийинки оттай турғынлай көргенме. Жур

БАБАЛАНЫ Сулейман

ТАУЛУ КЪЫЗГЪА

ХАЛАР

алайдан юркюп секирсе да, кюн къалыр.

Къыш да кёргенме ағыч къыйырлана, терен ағыч артала да аллай ариу акъ тала. Конюз а бер тала да, бир къарыш жер да болмаз. Кече да айтиеди, таулауда жулдуза жылтырайдыла, талачыкъ квар бла кеси кесин да жарытады, къайдан есе да тейри жарыкъ урады, кырдыкланы нюрленинде кёп тюрлю болады. Тунаккыда ша алайда жылжычы күш къычырып озады. Ол бер жеринде турған кванатын тойнойдо.

Тунаккыда ағаңда ол къычырған жерге барып башласаң, сен жетгинчи, алайды ағычыны теренине учуп, дагыда къайда есе да къычырғызы чыгъады. Ол бер кесек дұрмайды бир тереңде, отлашадан ташағы көте барады, хар тереңде бир къычырып, даярда... дайым къыш да, жаз да алай этип алланады.

Ағычада жашырын жашил талачыкъ манга жанғы көрөнгөнгөнлике, жерни жашил къыртишича, оғырулға атапарыбыз көрмеген жер, къарт солдат көрмеген жер къалтъан болмаз. Алай мен а жанғы көре айланама таулада, тиранлада да жанғы талачыкъланы, жанғы кочлю кырдығы болған, атам айтханлай, бек саулукту мал болмаса, ашаса, кырдығы асыры кючүленді, ёлтурюп къоярча, алай а - союкеге эт қозлаташ, чунгурғы атылып түрган да баш союкени кёз чүнгурлары бла эки акъ гол чыгып, ариу

къызыл шаугут эт къозлатып келген күрдик да болады.

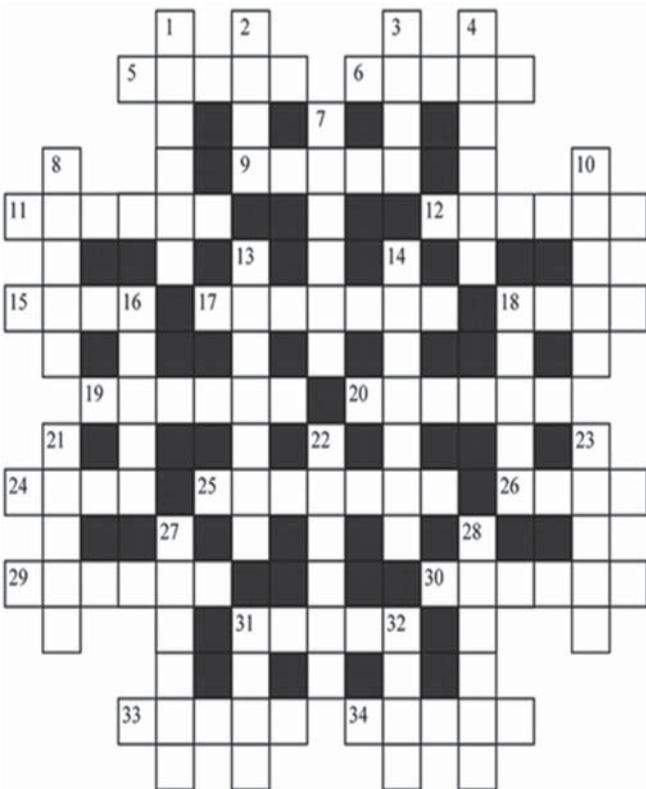
Аны таулауда, къайсы есе да бир чүнгурда, шауданын къатында жаз башында, жер күрдик эте башлағын заманда кёргенді мени къарт атам. Табиғытта да болмагын сейир зат жокъду, кёралмайбыз биз, кюндоз арыбыз да, кечелени жукпал оздурабыз...

Къыш къарда адам кёргюнчо чагылып кетген гюлле да бардыла. Алай, жокъ есе да, кюн дамы жокъду, не ай, не уа жулдузда? Ажахыс эдинг бол башха, узак аулакълада, ач, кеч болуп, къарт солдатта - эслемесенг. Ол чүнгурда атны баш союгинде кёз чүнгурлары бла чыкъын гюллөгө сейир этеме.

Зауалы алаша. Атам таулу къызыны, жаулукъ чакақъларын зыр-зыр этдирип, ат боконуна миндирип, таудан таугъя, тардан энишге кёп учурғанда. Сен да ма алайса - къалай ариу жанса. Кесинг

ЭНИНЕ: 5. Шүёх. 6. Рамазан ай. 9. Как булғаучу. 11. Сютню башы. 12. Илхам. 15. Къууанчада аш къанғаға къараучу. 17. Нальчикни кесеги болуп къылған з. 18. Къыш улоу. 19. Анга хыянат этген бек айыплы ишге саналғанда. 20. Женгиз кийим. 24. Бушуу.

ЁРЕСИНЕ: 1. Кезлеу. 2. Дунияны бир къыйыры. 3. Адам къолу бла этилген суу ыз. 4. Европада жашағаннан къоншусу. 7. Къолан тау. 8. Жазыуучуны иш кереги. 10. Музыка инструменти тюрлюсю. 13. Жаз жылыгуу киргендэ жадуган къар. 14. Босаға таш. 16.

назму эснг да, назму сен кесинг есе да - айырлаймай. Узакъда таулауда, чарс ичинде назму кеси чаллыкъда гюлча жаратыла, шауданан, чыкъ тамычыладан, чалыракъдан, жерни, тауланы хар тюрсюнлю гюллериңден, тейри жарыкъдан ауз чыгъын турғанча көрүнене.

Эртенилике чыкъ тюштеген гюлге къарасанг, кюннек кёзү къарағынлай, жан кире башлағынчанча, кюн бери сезулуп келгенча, гол да алай ёсон башлағынды билинеди. Кече ал жарыкъда да гол ал бла шош ушакъ этеди. Акъ гол а къараныда да көрүнеди. Къаллай бир тазалығындарды халал, аналыкъ тиширлүк. Сабийни къюнунан къаты къысып, урушха кетген эрин естерип, инжилген жаша ачана, бир узак жулдуза неси есе да къалғанча көрүнене.

«Жел къоркъуун төбенги этер», - деп, эртегили нарт айтханлай, инжиюнгө көре, къолбуздан инки минчагыбы кибик ычхынып кетермисе? Сора, ол минчакъзындырап, таула да, полье да, шауданда жулдуза да зынгырлармы?.. Ариуда, къулькъа, къуаңчха, жарсыгъа, дүнинын узак жерлерине, сейирлерине анача таралған кёдде жулдузға жетеркіди. Нé этериз азы аны жулдузға алып кетсе? Ол (алай этген) ары шош унуп барады, жетип да къайтханды. Алай жулдузға уа жарсығанлан түрлүкъду. Хар сабай ёсдюрген ананы къадарыды ол...

25. Бал чибинле этген чайыр. 26. Бизни эртегили атыбыз. 29. Бузоу не ууакт аякълы мал къыстағында хайырланинган гитче таякъык. 30. Бийни, бийчени жери. 31. Кавказ миллет. 33. Жаны болгъаннага кепрек зат. 34. Буз тау.

Адам не этерге билмей къалса болады алай. 18. Чачы тизгинсиз. 21. Киритни нёгери. 22. Киеуню баш кийими. 23. Иш хакъ. 27. Къанатлы. 28. Танг жулдуз. 31. Къазаутатын бир чагы. 32. Адамрек зат. 34. Буз тау.

ГАЗЕТНИ 130-ЧУ НОМЕРИНДЕ БАСМАЛАННГАН СЁЗБЕРНИ ЖУУАПЛАРЫ:

Энине: 1. Жубуранчы. 8. Къууатызылыкъ. 11. Сыйлау. 12. Азамат. 13. Жална. 14. Къыланч. 16. Аманат. 17. Алауган. 18. Къарылгъач. 21. Экилип. 23. Иллик. 24. Алаша. 25. Къулач. 27. Орман. 29. Къалауар. 30. Ариулукъ. 31. Жарма. 33. Аракы. 35. Жалкъа. 37. Хуна. 39. Адет. 41. Зынтуу. 44. Умурлукъ.

Ёресине: 2. Уручу. 3. Усталы. 4. Алысын. 5. Чалма. 6. Акъылман. 7. Акъкъалай. 9. Сырылгъан. 10. Къараммил. 15. Чалгъы. 16. Андий. 19. Ыннака. 20. Чатыр. 21. Эмина. 22. Илилеу. 24. Адақъа. 26. Чууакъ. 27. Орта. 28. Назы. 32. Махтау. 34. Асият. 36. Аптюек. 38. Низам. 40. Даучу. 42. Ниор. 43. Түү.

Учредительле: Къабарты-Малкъар Республиканы Парламенти bla Правительствосу

Баш редакторну орунбасары
ЖАНГУРАЗЛАНЫ Нажабат

РЕДКОЛЛЕГИЯ:

АТТАЛАНЫ Жамал
(баш редактор)
ТЕКУЛАНЫ Хая
(баш редакторну орунбасары),
ТОКЫЛУЛАНЫ Борис
(жуапалы секретарь),
ТРАМЛАНЫ Зухра,
МУСУКАЛАНЫ Сакинат,
ТИКАЛАНЫ Фатима,
УЛБАШЛАНЫ Мурат.

ТЕЛЕФОНЛА:

Редакторну приёмныйн - 42-63-01. Баш редакторну орунбасарлары - 42-38-21, 40-04-82. Жууапалы секретарь - 42-66-85.
Секретариат - 40-93-62. Корректорлор - 42-63-52.

Газет Басмани эм асламлы информацияны эркинликтерин къоруулду жаны бла Къабарты-Малкъар регион инспекцияда 2016 жылда 19 декабрьде регистрация этилгенди.

Регистрация номер —ПИ № ТУ07-00118. Индекс - 51523

Газетти басмагы “КъМР-Медиа” ГКУ-ну компьютер службасы хазыр эттени.

Газет “Издательство “Южный регион” ООО-ну тиографиясында басмаланнганды. Ставрополь край, Ессентуки ш., Никольский орам, 5а

Номерге графике көре
19.00 сағаттада къоль салынады.
20.00 сағаттада къоль салыннады.

ГАЗЕТИ НОМЕРИН ЧЫГЫРЫЛЬНАЛА:

Кетенчиланы Зульфия, Күчүкланы Сафият - жууапалы секретарлары орунбасары; Геляланы Валентина (1, 2, 3, 11-чи бетле), Байчеккүланы Жаннета (4, 9, 10, 12-чи бетле) - корректорлор.

Тиражы 1261 экз. Заказ № 2360

Багъасы 15 сомду.

РЕДАКЦИИНЫ ЭМ ИЗДАТЕЛЬСТИ АДРЕСИ:

360000, Нальчик шахар,
Ленин атылы проспект, 5
электрон почтасы:
elbor_50@mail.ru